

Josef Brukner: Jak nejlépe ulovit (jakékoliv) zvíře
Příprava na hodinu s básní, pro 4.-5. roč. ZŠ

Jak nejlépe ulovit (jakékoliv) zvíře

Jak se vlastně loví?
Lovec řekne: „Puškou.“
Spisovatel: „Slovy“
Malíř: „Barvou. Tužkou.“

Puškou ulovené
na pokraji lesa
do zelené trávy
naráz mrtvé klesá.

Slovy ulovené
celé dlouhé časy
o lukách a lesích
s námi povídá si.

Tužkou ulovené
barvou malované
radovat se, skákat
nikdy nepřestane.

Plánuji si hodinu s básní v 4. ročníku

Budeme se bavit o tom, jak se dělají hezké vzpomínky.

TAB: Jak a proč se vracíme ke vzpomínce

[Nejprve cíle hodiny s textem, a myslím na jednotlivého žáka - žádné „žáci“, žádné infinitivy ani „téma“, a zatím žádné „metůdky“!]

Promyslím si učitelovy cíle - ze všech možných potřeb čtenářství vyberu k téhle básni tyto:

- 1.** Žák si promyslí a ocení, jak různě si zapamatovat, co se komu teď líbí, ale co časem zmizí. Aby si toho mohl znova užívat. *[O důležitost toho, jak si ukládáme to hezké, v té básni jde, a cílem práce s ní bude, aby si to čtenář taky pro sebe našel a mohl se toho držet ve svém životě.]*
- 2.** Zjistí, že báseň má rafinovanou stavbu („Jak text funguje“), a pojmenuje si, jak to souvisí s tím „Co text znamená“.
- 3.** Zapojí při čtení poezie citlivý výraz v hlase podle významu.

[Pak své záměry přeložím do myšlení a slov žáka.]

Cíl slovy žáka: „Budu vědět, jak se různě dělají vzpomínky na to, k čemu se chci zase vrátit, a jak se s nimi těším.“

Cíl slovy žáka: „Poznám, jestli je těžké nebo lehké slyšet v básni citlivý hlas.“

Původní učitelovy záměry:

Žák si promyslí a ocení, jak různě si zapamatovat, co se komu teď líbí, ale co časem zmizí. Aby si toho mohl znova užívat.

Zjistí, že báseň má rafinovanou stavbu („Jak text funguje“), a pojmenuje si, jak to souvisí s tím „Co text znamená“.

Zapojí při čtení poezie citlivý výraz v hlase podle významu.

Zadání jako důkaz o učení/prožitku [- to musím vymyslet a formulovat, abych věděl, že cíl dává smysl a dá se realizovat!]:

1. Napiš si, jakým způsobem si poznamenáš, když tě něco potěší, když máš zážitek?

(Individ. nápovědy pro slabší: Kreslíš si to jako obrázek? Napíšeš si o tom do deníčku? Napíšeš někomu? Schováš kousek nějaké věci, která k tomu patří? Jen si to zapamatuješ v hlavě? ...)

2. Ukaž si to se sousedem a řekněte si, co je pro koho nejlepší připomínka.

Připrav si a pak zarecituj sousedovi tu báseň tak, aby bylo slyšet, co je v ní důležité a krásné.

[Zadání si musím sám splnit, než hodinu odučím: abych věděl, jak je těžké, jde-li to vůbec splnit, a zda ve svém výtvoru uvidím, že jsem dosáhl cíle!]

Vymyslím klíčové aktivity do hodiny, aby každička vedla žáka k výše uvedeným cílům, a aby dokázal splnit Zadání pro důkaz o učení.

Před čtením (evokace): Každý si vybaví a sdílí milou, radostnou vzpomínku

Při čtení (uvědomění významu informace): Nabídnu a žáci doplní kritéria pro přednes + modelují + aplikují já i děti na 1. sloku

V duchu čtou a spolu hledají význam 2. a pak 3.+4. sloky

Po čtení (reflexe): Vystihne způsoby záznamu zážitku v básni a svou preferenci a vrátí se k evokační vzpomínce – čím by ji mohl zachytit?

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Program na TAB:

1. Vybavíme si krásnou vzpomínku
2. Přečteme si zvláštní báseň o ukládání vzpomínek
3. Vyzkoušíme si mizerný a citlivý přednes
4. Zkusíme porozumět smyslu básně
5. Zjistíme, jak sami zacházíme se vzpomínkami
6. (Složíme si básničku pro sebe)